

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2017

Β' ΛΥΚΕΙΟΥ

Ημερομηνία: 11/11/2017

Ώρα Εξέτασης: 10:00-12:00

ΟΔΗΓΙΕΣ:

1. Να λύσετε όλα τα θέματα, αιτιολογώντας πλήρως τις απαντήσεις σας.
2. Κάθε θέμα βαθμολογείται με 10 μονάδες.
3. Να γράφετε με μπλε ή μαύρο μελάνι (τα σχήματα επιτρέπεται με μολύβι).
4. Δεν επιτρέπεται η χρήση διορθωτικού υγρού.
5. Δεν επιτρέπεται η χρήση υπολογιστικής μηχανής.

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

Πρόβλημα 1: Αν ισχύει $\sin x - \eta\mu x = \sqrt{2}\eta\mu x$, να αποδείξετε ότι $\sin x + \eta\mu x = \sqrt{2}\sin x$.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΛΥΣΗ:

Από την δεδομένη σχέση

$$\sin x - \eta\mu x = \sqrt{2}\eta\mu x$$

παρατηρούμε ότι $\sin x \neq 0, \eta\mu x \neq 0$. Επομένως έχουμε

$$\begin{aligned}\sin x - \eta\mu x = \sqrt{2}\eta\mu x &\Leftrightarrow \frac{\sin x}{\sin x} - \frac{\eta\mu x}{\sin x} = \frac{\sqrt{2}\eta\mu x}{\sin x} \Leftrightarrow 1 - \epsilon\phi x = \sqrt{2} \epsilon\phi x \Leftrightarrow \\ \epsilon\phi x &= \frac{1}{1 + \sqrt{2}} = \sqrt{2} - 1 \quad (1)\end{aligned}$$

Από την (1) έχουμε,

$$\begin{aligned}\epsilon\phi x = \sqrt{2} - 1 &\Leftrightarrow \frac{\eta\mu x}{\sin x} = \sqrt{2} - 1 \Leftrightarrow \eta\mu x = \sqrt{2} \sin x - \sin x \Leftrightarrow \\ \sin x + \eta\mu x &= \sqrt{2} \sin x.\end{aligned}$$

Πρόβλημα 2: (α) Να αποδείξετε ότι οι πραγματικές ρίζες της εξίσωσης

$$x^3 - 2x + 1 = 0$$

είναι $x_1 = 1, x_2 = \frac{-1-\sqrt{5}}{2}, x_3 = \frac{-1+\sqrt{5}}{2}$.

(β) Δίνεται ότι: $(x^3 + 1)^3 = 8(2x - 1), x \in \mathbb{R}$ (1) και $y = \sqrt[3]{2x - 1}, y \in \mathbb{R}$ (2).

(i) Να αποδείξετε ότι ισχύει: $x^3 - y^3 = 2(y - x)$.

(ii) Να βρείτε όλες τις τιμές $x \in \mathbb{R}$ που ικανοποιούν την εξίσωση (1).

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΛΥΣΗ:

(α) Η εξίσωση $x^3 - 2x + 1 = 0$ γράφεται

$$\begin{aligned}x^3 - 2x + 1 &= x^3 - x - x + 1 = x(x^2 - 1) - (x - 1) = x(x - 1)(x + 1) - (x - 1) \\ &= (x - 1)[x(x + 1) - 1] = (x - 1)(x^2 + x - 1)\end{aligned}$$

Άρα,

$$(x-1)(x^2+x-1) = 0 \Rightarrow x_1 = 1, \quad x_2 = \frac{-1-\sqrt{5}}{2}, \quad x_3 = \frac{-1+\sqrt{5}}{2}$$

(β) (i) Από τις (1) και (2) έχουμε $(x^3+1)^3 = 8y^3 \Leftrightarrow x^3+1 = 2y$ και $y^3 = 2x-1 \Leftrightarrow y^3+1 = 2x$.

Αφαιρώντας τις τελευταίες εξισώσεις θα έχουμε

$$x^3 - y^3 = 2(y-x).$$

(ii) Από την εξίσωση $x^3 - y^3 = 2(y-x)$ παίρνουμε

$$x^3 - y^3 = 2(y-x) \Leftrightarrow (x-y)(x^2+xy+y^2) + 2(x-y) = 0 \Leftrightarrow (x-y)(x^2+xy+y^2+2) = 0$$

Διακρίνουμε δύο περιπτώσεις

- Αν $x = y$, τότε η εξίσωση $(x^3+1)^3 = 8y^3$ γράφεται $x^3+1 = 2x \Leftrightarrow x^3-2x+1 = 0 \Leftrightarrow x_1 = 1, x_2 = \frac{-1-\sqrt{5}}{2}, x_3 = \frac{-1+\sqrt{5}}{2}$.
- Για τον παράγοντα x^2+xy+y^2+2 έχουμε

$$x^2+xy+y^2+2 = \left(x+\frac{y}{2}\right)^2 + \frac{3y^2}{4} + 2 > 0$$

Επομένως οι ρίζες της (1) είναι x_1, x_2, x_3 .

Πρόβλημα 3: Σε ορθογώνιο σύστημα αξόνων κατασκευάζουμε ισόπλευρο τρίγωνο ΔOAB με $B(6,0)$, όπου O η αρχή των αξόνων και A στο 1° τεταρτημόριο. Από τυχαίο σημείο $P(2\rho, 0)$ της πλευράς OB ($0 < \rho < 3$) φέρουμε παράλληλη προς την BA , που τέμνει την πλευρά OA στο σημείο M . Αν Δ είναι το σημείο τομής των διαμέσων του τριγώνου ΔOMP και E το μέσον του AP , να υπολογίσετε τις γωνίες του τριγώνου ΔBDE .

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΛΥΣΗ:

Έστω N το μέσον του OB και Z το μέσον του AB . Αφού το τρίγωνο ΔAOB είναι ισοσκελές έχουμε $AE^2 = OA^2 - ON^2 = 6^2 - 3^2 = 27 \Rightarrow AN = 3\sqrt{3}$. Επομένως οι συντεταγμένες του A είναι $A(3, 3\sqrt{3})$.

και οι συντεταγμένες του E είναι

$$E\left(\frac{3+2\rho}{2}, \frac{3\sqrt{3}}{2}\right)$$

Το τρίγωνο ΔOMP είναι ισόπλευρο και έστω K το μέσον του OP . Έχουμε

$$MK^2 = OM^2 - OK^2 = 4\rho^2 - \rho^2 = 3\rho^2 \Rightarrow MK = \rho\sqrt{3}$$

Αφού το σημείο Δ είναι το σημείο τομής των διαμέσων του ΔOMP θα έχουμε

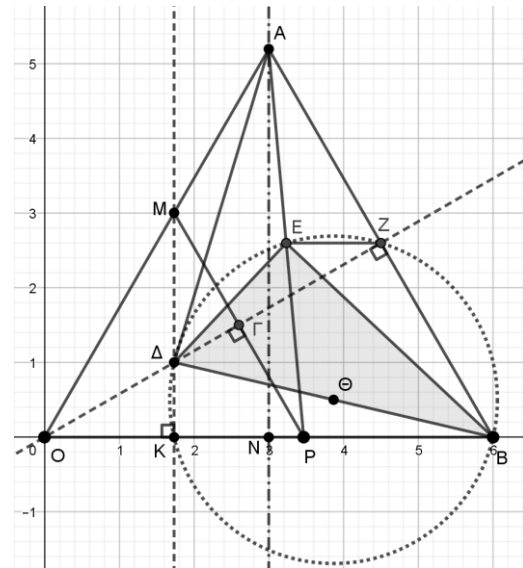
$$\Delta K = \frac{1}{3}MK = \frac{\rho\sqrt{3}}{3}$$

Άρα

$$\Delta\left(\rho, \frac{\rho\sqrt{3}}{3}\right)$$

Για τις κλίσεις των ευθειών $\Delta E, BE$ θα έχουμε

$$\lambda_{\Delta E} = \frac{\frac{\rho\sqrt{3}}{3} - \frac{3\sqrt{3}}{2}}{\rho - \frac{3+2\rho}{2}} = -\frac{\sqrt{3}(2\rho-9)}{9}$$

και

$$\lambda_{EB} = \frac{\frac{3\sqrt{3}}{2}}{\frac{3+2\rho}{2} - 6} = \frac{3\sqrt{3}}{2\rho - 9} = \frac{9}{\sqrt{3}(2\rho - 9)}$$

Επομένως

$$\lambda_{\Delta E} \cdot \lambda_{EB} = -1 \Rightarrow \Delta E \perp EB \Rightarrow \angle \Delta EB = 90^\circ.$$

Επίσης έχουμε ότι το τρίγωνο $\Delta \Delta Z B$ είναι ορθογώνιο στο Z . Αν θ το μέσον της υποτεινουσας ΔB συμπεραίνουμε ότι $\theta Z = \theta E = \theta \Delta = \theta B$. Άρα τα σημεία Δ, E, Z, B βρίσκονται πάνω σε κύκλο με κέντρο θ και ακτίνα θZ .

Επειδή τα σημεία E, Z είναι μέσα των τμημάτων AP, AB αντίστοιχα θα έχουμε ότι $EZ \parallel OB$.

Επομένως,

$$\angle EZ\Delta = \angle EZO = 30^\circ$$

Όμως

$$\angle EZ\Delta = \angle EB\Delta \text{ (εγγεγραμμένες γωνίες στο ίδιο τόξο)}$$

Επομένως, $\angle EB\Delta = 30^\circ$ και $\angle E\Delta B = 60^\circ$.

Πρόβλημα 4: Δίνεται τρίγωνο $\Delta AB\Gamma$ με πλευρές $AB = \gamma, B\Gamma = \alpha, \Gamma A = \beta$ και $\alpha < \beta < \gamma$.

(i) Να αποδείξετε ότι $\angle A < 60^\circ$.

(ii) Αν μ είναι το μήκος της διαμέσου AD , να αποδείξετε ότι $4\mu^2 = \beta^2 + \gamma^2 + 2\beta\gamma\text{συν}A$.

(iii) Να αποδείξετε ότι $\mu^2 > \frac{3\beta\gamma}{4}$.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΛΥΣΗ:

(i) Από την ανισότητα $\alpha < \beta < \gamma$ θα έχουμε

$$\alpha < \beta < \gamma \Rightarrow \angle A < \angle B < \angle \Gamma$$

Άρα

$$\begin{cases} \angle A < \angle B \\ \angle A < \angle \Gamma \end{cases}$$

Προσθέτοντας τις δύο ανισότητες θα έχουμε

$$2(\angle A) < \angle B + \angle \Gamma = 180^\circ - \angle A \Rightarrow 3(\angle A) < 180^\circ \Rightarrow \angle A < 60^\circ.$$

(ii) Εφαρμόζοντας τον νόμο των συνημιτόνων στα τρίγωνα $\Delta A\Delta\Gamma$ και $\Delta A\Delta B$ θα έχουμε

$$\mu^2 = \beta^2 + \frac{\alpha^2}{4} - 2\frac{\alpha\beta}{2}\text{συν}\Gamma$$

$$\mu^2 = \gamma^2 + \frac{\alpha^2}{4} - 2\frac{\alpha\gamma}{2}\text{συν}B$$

Προσθέτοντας, παίρνουμε

$$2\mu^2 = \beta^2 + \gamma^2 + \frac{\alpha^2}{2} - \alpha(\beta\text{συν}\Gamma + \gamma\text{συν}B)$$

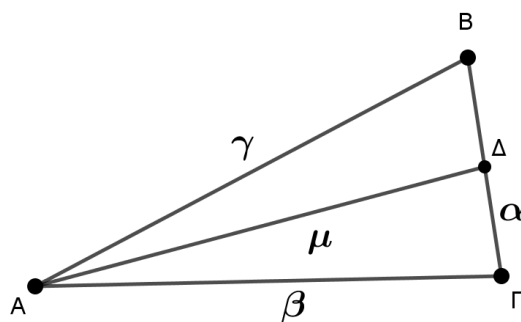
Στην τελευταία εξίσωση εφαρμόζουμε τον νόμο των συνημιτόνων στο τρίγωνο $\Delta AB\Gamma$. Έχουμε

$$\begin{aligned} 2\mu^2 &= \beta^2 + \gamma^2 + \frac{\alpha^2}{2} - \alpha\left(\beta\frac{\alpha^2 + \beta^2 - \gamma^2}{2\alpha\beta} + \gamma\frac{\alpha^2 + \gamma^2 - \beta^2}{2\alpha\gamma}\right) \Leftrightarrow 2\mu^2 = \beta^2 + \gamma^2 + \frac{\alpha^2}{2} - \alpha^2 \\ &\Leftrightarrow 4\mu^2 = 2\beta^2 + 2\gamma^2 - \alpha^2 \Leftrightarrow 4\mu^2 = 2\beta^2 + 2\gamma^2 - (\beta^2 + \gamma^2 - 2\beta\gamma\text{συν}A) \Leftrightarrow \\ &4\mu^2 = \beta^2 + \gamma^2 + 2\beta\gamma\text{συν}A \end{aligned}$$

(iii) Επειδή $\angle A < 60^\circ \Rightarrow \text{συν}A > \frac{1}{2}$, επομένως από την προηγούμενη σχέση θα έχουμε

$$\mu^2 > \frac{\beta^2}{4} + \frac{\gamma^2}{4} + 2\beta\gamma\frac{1}{2} \Leftrightarrow 4\mu^2 > \beta^2 + \gamma^2 + \beta\gamma$$

επίσης ισχύει

$$\beta^2 + \gamma^2 > 2\beta\gamma \quad (\beta \neq \gamma)$$

Άρα ,

$$4\mu^2 > \beta^2 + \gamma^2 + \beta\gamma > 2\beta\gamma + \beta\gamma \Leftrightarrow 4\mu^2 > 3\beta\gamma \Leftrightarrow \mu^2 > \frac{3\beta\gamma}{4}.$$